

Grisuppfödning och fiolspel för Skäggmanslagets Thore

För sju år sedan fanns det en brevbärare i Södertälje som hette Thore Härdelin. Han cyklade runt i stan och delade ut brev och tidningar till folk.

— Det blir nästan för mycket resande ibland, tycker Thore Härdelin. Det har varit i mesta laget den senaste tiden. Men det är kul också.

När man talar om Skäggmanslaget kan man tala om kometkarriär. För ganska precis ett år sedan gjorde man sitt första offentliga framträdande. Och genast var lavinen igång. Tre TV-program på en vecka säger en del om populariteten.

Wilhelm Grindsäter och Peter Logård heter Thore Härdelins medspelare i Skäggmanslaget. Alla tre är hälsingar, alla tre kommer från spelmansläkter.

— Jag började spela fiol ganska tidigt, berättar Thore Härdelin. Tog bland annat lektioner när jag gick i läroverket i Södertälje. Och så tillhörde jag Södertälje spelmanslag och där lärde jag mig ganska mycket.

Peter Logård började som popmusikant. Hade egen popgrupp och ställde till ett fasligt rabalder genom att uppträda i folkdräkt.

— Jag började med fiolen när jag träffade Thore, säger han. Vi körde ihop över sommaren, sedan åkte fiolen undan, men kom fram nästa sommar igen.

Man träffades i Delsbo. Men Thore Härdelin är född i Stockholm. Familjen flyttade till Södertälje där Thore gick i skolan. Efter realexamen och en tid som brevbärare packade han väskan och flyttade till Delsbo — därifrån kom familjen ursprungligen.

I Delsbo stötte Wilhelm Grindsäter ihop med Thore och Peter och så småningom var Skäggmanslaget ett faktum.

Alla tre har lantgård i Hälsingland. Thore har slagit sig på grisuppfödning och en del nyinvesteringar kan han nu klara genom att resa runt och spela fiol.

Att direkt peka på vad som gjort Skäggmanslaget så populärt är kanske inte så lätt. Men det är ett annorlunda spelmanslag, där allting känns så riktigt och äkta. Inget av det som man brukar hitta på turistbilder och resebroschyrer.

I Skäggmanslaget betonar man äktheten och ursprunget. Och grabbarna är riktiga spelare — de jobbar på sina gårdar och spelar på sin fritid. Ingen läser noter.

— Det går inte att spela äkta folkmusik efter noter, säger Peter Logård. Folk som sitter och spelar i en symfoniorkester be-

traktar jag som fabriksarbetare.

En äkta spelare lär sig sina låtar genom att lyssna. Och det är just inlyssnandet som är svårt enligt Skäggmanslaget.

— Tekniskt behöver det inte vara så stora svårigheter, säger Thore Härdelin. Men just inlyssningen och många gånger rytmen kan vara knepig.

En LP-skiva har Skäggmanslaget gett ut och ännu en ska det bli så småningom. Det blir när man får tid.

I dag reser Thore Härdelin land och rike runt. Men nu är det musik han kommer med. Brevbäraren Härdelin har blivit spelmannen Härdelin och är en tredjedel av Skäggmanslaget.

— Vi har planer på att förnya oss på något sätt, avslöjar de. Kanske med nyckelharpa och något mer. Det känns som om det skulle behövas.

I och med Skäggmanslaget har svensk folkmusik fått en verklig förnyelse. De tre spelarna går hem hos publik i alla åldrar och de får erbjudanden om framträdanden från alla möjliga håll.

— Vi har spelat på ungdomsgårdar, museer, sjukhus, ålderdomshem, skolor... och på Berns,

berättar Peter.

Speciellt förtjust är den yngre publiken. Det kunde man konstatera på onsdagskvällen, då Skäggmanslaget spelade i Södertälje Folkets hus.

Det blev en hjärtlig stämning från början med trevliga och lättbegripliga kommentarer mellan låtarna. Fjärran var det uppvissningsspelande man ofta får höra när det gäller folkmusik.

GUS

(Foto: Thomas Brandt)

Thore Härdelin reser nu land och rike runt som spelare i Skäggmanslaget. Förr cyklade han runt i Södertälje som brevbärare.

Länstidningen

Torsdagen den 29 oktober 1970

Peter Logard, Thore Härdelin och Wilhelm Grindsäter bildar Skäggmanslaget från Delsbo. De är äkta spelmän som jobbar på gården spelar på fritiden. Och de läser inte noter.